

Новини НАТО

Підведення підсумків

Міністри закордонних справ та міністри оборони країн – членів НАТО і України аналізують успіхи у виконанні цілей Плану дій Україна – НАТО та щорічного Цільового плану на 2003 рік і визначають пріоритети на 2004 рік.
(Читайте на стор. 3).

Міністри країн – членів НАТО підбивають підсумки запровадження ініціатив у галузі трансформації Альянсу та щодо намагання вдосконалити військовий потенціал, а також оглядають поточні операції та підготовку до Стамбульського саміту НАТО у наступному році.
(Читайте на стор. 9).

Зміст

Співпраця Україна – НАТО:

- 3 Засідання Комісії Україна – НАТО на рівні міністрів
- 5–8 Візит лорда Робертсона до Києва; у центрі уваги – розвиток громадянського суспільства, оборонна реформа, прес-тур до країн Балтії, економічна співпраця

Актуальні питання НАТО:

- 9 Засідання міністрів країн НАТО
- 9 Ініціативи у галузі трансформації
- 10 Новий Генеральний секретар
- 11 Стаття з часопису «НАТО Ревю»

Новини Центру інформації та документації НАТО

Протягом 2003 року Центр інформації та документації НАТО в Україні сприяв поліпшенню розуміння співпраці між Україною та НАТО та заохочував обговорення процесу євроатлантичної інтеграції України і з цією метою співфінансував понад 30 різних заходів та долучився до багатьох інших заходів, а також продовжував поширювати інформаційні матеріали.

Серед наших основних здобутків за минулий рік – сприяння публікації в Інтернеті Плану дій Україна – НАТО та щорічного Цільового плану на 2003 рік; надання допомоги щодо виконання заходів щорічного Цільового плану у галузі інформації; сприяння розвитку міцного громадянського суспільства й тісних робочих контактів із Національним центром з питань євроатлантичної інтеграції України; участь в організації прощального візиту до Києва лорда Робертсона, який наприкінці року залишить посаду Генерального секретаря НАТО.

Ми маємо далекосяжні плани на 2004 рік, зокрема, у березні співфінансувати «Зимову академію» у Львівському університеті ім. Івана Франка; підтримувати ініціативи щодо поширення інформації та сприяння широкомасштабним обговоренням у регіонах; розробити програму інформування щодо болісних питань, пов'язаних з оборонною реформою, за безпосередньої участі Офісу зв'язку НАТО у Києві. Ми також матимемо чимало роботи у плані роз'яснення діяльності Альянсу напередодні Стамбульського саміту.

Директор
Мішель Дюре

Календар подій:

22 січня Черкаси	«Круглий стіл» на тему «НАТО: реалістичні перспективи вступу України». Організатор – громадська організація «Молода Черкащина».
26-27 січня	Візит членів громадської Ліги «Україна – НАТО» до штаб-квартири НАТО та штабу ВГК ОЗС НАТО у Європі.
11 лютого Чернігів	«Круглий стіл» на тему «Шлях до НАТО – спільні перспективи євроатлантичної інтеграції України та інших посткомуністичних держав». Організатор – Інститут трансформації суспільства.
1 березня	Візит видатних жінок-діячів у сфері політики, бізнесу та культури до штаб-квартири НАТО та штабу ВГК ОЗС НАТО у Європі.
1-5 березня Львів	П'ятиденна програма «Зимова академія – 2004». Університет ім. Івана Франка.
18 березня Івано-Франківськ	Семінар на тему «Інтеграція України до євроатлантичного співтовариства: проблеми та пріоритети». Організатор – громадська організація «Нові перспективи».

Друковані примірники видання «Новини НАТО» та інших публікацій НАТО, а також доступ до документів з питань безпеки в електронному вигляді можна отримати, звернувшись до

Центру інформації та документації НАТО в Україні:

04119, Київ, вул. Мельникова, 36/1, тел.: 38 (044) 246 86 16 / 17, факс: 38 (044) 246 86 22, ел. пошта: nidc@ukrpack.net
Новини НАТО, переклади українською мовою тижневої хроніки заходів, які проводить НАТО, офіційних заяв для преси та інших публікацій також містяться в електронному форматі на веб-сторінці НАТО за адресою:

www.nato.int/ukraine

Підведення підсумків

Під час засідань на рівні міністрів закордонних справ та міністрів оборони країн – членів НАТО та України, що відбулися у штаб-квартирі НАТО в Брюсселі на початку грудня 2003 року, основну увагу було зосереджено на здобутках щодо втілення у життя цілей, окреслених Планом дій Україна – НАТО та визначених у щорічному Цільовому плані (ЦП) на основі Плану дій.

Відкриваючи засідання Комісії Україна – НАТО (КУН) на рівні міністрів закордонних справ 5 грудня, Генеральний секретар НАТО лорд Робертсон наголосив на тому, що країни – члени НАТО залишаються відданими відносинам Особливого партнерства з Україною, охарактеризувавши їх як такі, що «продовжують значною мірою сприяти зміцненню безпеки та стабільності на євроатлантичному просторі». Він також висловив вдячність за підтримку з боку України проведення миротворчих операцій на Балканах, а також за допомогу у проведенні місій в Афганістані та Іраку.

Міністри закордонних справ проаналізували поточний стан відносин між Україною та НАТО, привітавши той факт, що з часу ухвалення Плану дій Україна – НАТО сторони спромоглися піднести їхні відносини на якісно новий рівень. Міністри країн – членів НАТО високої думки про зусилля, яких було докладено Україною протягом цього року, у напрямі втілення реформ. Водночас вони наголосили, що багато ще має бути зроблено з метою забезпечення їх практичної реалізації. Вони, зокрема, закликали Україну забезпечити проведення вільних та чесних виборів, підсилити гарантії свободи слова та верховенства права, сприяти розвитку громадянського суспільства та незалежності судів, вдосконалити систему контролю над експортом зброї, а також поліпшити ресурсне забезпечення оборонної реформи.

Міністри заслухали перший річний звіт стосовно зрушень у виконанні цілей Плану дій, що був підготовлений Міжнародним секретаріатом та Міжнародним військовим штабом НАТО. У звіті перелічені галузі, відзначені найбільш суттєвими досягненнями, але, з іншого боку, було вказано на конкретні проблеми та недоліки, які й досі перешкоджають виконанню Україною спільно узгоджених принципів та цілей. Аналіз внутрішніх заходів та співпраці між Україною та НАТО у

2003 році свідчить про те, що багато роботи було здійснено з більшості визначених цілей, втім далеко не все для того, щоб Україна успішно реалізувала своє прагнення інтегруватися до євроатлантичних структур, зокрема, задекларований намір у перспективі вступити до НАТО.

У звіті був зроблений висновок про те, що співпраця у рамках Плану дій досягла відчутних результатів. Був особливо відзначений той факт, що провідні політики як в Україні, так в державах – членах НАТО активно долучилися до цієї роботи, а також, що під час розробки щорічного Цільового плану було забезпечено високий рівень прозорості внутрішніх реформ в Україні. Загалом, за оцінками, найбільш суттєвого успіху було досягнуто у галузях, орієнтованих на конкретні цілі, у яких застосовувався поетапний підхід та було забезпечено належну ресурсну підтримку. Залишається певна стурбованість з приводу потреби подальшого реформування та ефективного запровадження правових заходів, зокрема, у галузі підсилення гарантій свободи слова та забезпечення основоположних свобод, верховенства права та контролю над експортом зброї.

У звіті рекомендовано наступного року виробити більш конкретний, узгоджений підхід до реалізації майбутніх спільних заходів Україна – НАТО. Також міститься заклик розвинути послідовнішу стратегію подолання перешкод на шляху до втілення оборонної реформи, таких як недостатнє фінансування та кадрові обмеження. До того ж Україні було рекомендовано перейти від офіційних декларацій на найвищому рівні до

більш практичних проектів та співпраці на робочому рівні.

Міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко наголосив на тому, що Україна має намір активізувати зусилля у напрямі зміцнення демократії, верховенства права, підсилення гарантій свободи слова та ЗМІ, розподілу повноважень між різними гілками влади та незалежності судів. Він також підкреслив, що протягом 2004 року Україна продовжуватиме реформування структур безпеки та оборони, маючи на меті створення ефективної системи безпеки та оборони під належним демократичним контролем.

Це було останнє засідання КУН, що проходило під головуванням лорда Робертсона, адже наприкінці цього року він вийде у відставку з посади Генерального секретаря, поступившись Яапу де Хооп Схефферу. *(Читайте на стор. 10)*. Він, зокрема, сказав, що «НАТО і надалі закликатиме Україну виявляти відданість нашим спільним цінностям з усіх питань внутрішньої та зовнішньої політики, а також дотримуватися прозорості та співпраці, якої очікують від надійного партнера».

А раніше, 2 грудня, у штаб-квартирі було проведено засідання міністрів оборони. Його учасники проаналізували здобутки 2003 року у галузі реформи структур безпеки та оборони в Україні та визначили пріоритети спільної роботи на 2004 рік. *(Читайте на стор. 9)*. Вони поділяють думку про те, що співпраця між Україною та НАТО у цій галузі

залишається ефективним інструментом внесення системних змін у позиції України у галузі безпеки та ключовим механізмом досягнення цілей, окреслених Планом дій Україна – НАТО. Початок проведення комплексного оборонного огляду та ревізії структури безпеки загалом був розцінений як один із найбільш значних здобутків 2003 року. Міністри оборони країн – членів НАТО також привітали позитивні зрушення у галузі встановлення цивільного контролю над Збройними силами України і висловили сподівання, що даний імпульс буде збережено.

Розглядаючи програму діяльності на 2004 рік, міністри домовилися у подальшому надавати пріоритетного значення підтримці оборонної реформи і трансформації структури безпеки в Україні, зміцненню цивільного та демократичного контролю над структурами безпеки та пом'якшенню наслідків оборонної реформи. До того ж вони висловили задоволення з приводу успішного проведення Грецією аналізу технічних можливостей щодо втілення проекту з утилізації 133 000 тонн надлишкових боєприпасів і 1,5 млн. одиниць стрілецької зброї та легкого озброєння у рамках потенційного проекту Цільового фонду за програмою «Партнерство заради миру». У зв'язку з цим вони погодилися вивчити можливості підтримки цього проекту. Вони також підкреслили необхідність формування нормативно-правової бази співпраці між Україною та НАТО, відзначивши той факт, що українське керівництво має на меті завершити внутрішній процес ратифікації Угоди про підтримку сторони, що приймає, та Меморандуму про взаєморозуміння у галузі стратегічних авіап перевезень без подальших зволікань.

Виступаючи на прес-конференції після завершення зустрічі, міністр оборони України Євген Марчук заявив, що «вона відбувалася у дружній, втім, вимогливій та критичній атмосфері». Він повідомив, що поінформував представників країн – членів Альянсу щодо планів на 2004 та 2005 роки, відзначивши, що вони «ознаменують новий етап у галузі оборонної реформи», спрямований на формування нової сучасної оборонної інфраструктури та скорочення чисельності збройних сил до 200 000 осіб уже до початку 2006 року. Він також подякував своїм колегам з країн НАТО за незмінну підтримку у галузі реформування оборонного сектора в Україні.

Візит лорда Робертсона до Києва

20 жовтня 2003 року у рамках прощального турне до країн НАТО та країн-партнерів перед виходом у відставку з посади Генерального секретаря НАТО наприкінці цього року лорд Робертсон відвідав Київ, де провів низку зустрічей. Обговорення точилися навколо питань розвитку відносин Україна – НАТО, проведення оборонної реформи в Україні та інтеграції держави до євроатлантичних структур.

Лорд Робертсон зустрівся з Президентом Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром Віктором Януковичем, міністром закордонних справ Костянтином Грищенком та міністром оборони Євгеном Марчуком. Українські посадовці одно-стайно запевнили його у відданості України наміру інтегруватися до євроатлантичних структур та заявили, що Україна виконає свої зобов'язання у рамках щорічного Цільового плану на 2003 рік. Генеральний секретар відзначив, що країни – члени Альянсу уважно стежать за політичною реформою в Україні. Його також запевнили, що Міністерству оборони буде забезпечено належну ресурсну підтримку для запровадження нагальних реформ у Збройних силах України, спрямованих на скорочення їх чисельності та підвищення обороноздатності. Нині в Україні триває оборонний огляд, який має бути завершений 2004 року. Його мета – виробити нову структуру збройних сил.

Під час зустрічі з Головою Верховної Ради України Володимиром Литвиним лорд Робертсон закликав парламент якомога скоріше ратифікувати Меморандум про взаєморозуміння щодо підтримки сторони, яка приймає. Він також висловив заінтересованість НАТО у підписанні Україною Меморандуму про взаєморозуміння у галузі стратегічних авіаперевезень, як було передбачено рішенням Комісії Україна – НАТО на рівні міністрів оборони у липні 2002 року. Після ратифікації цих угод сторони матимуть ширші можливості для розвитку співпраці між військовими.

Громадська Ліга «Україна – НАТО»

20 жовтня 2003 року було офіційно засновано Лігу «Україна – НАТО». До цієї асоціації входить понад сорок українських громадських організацій, які підтримують ідею інтеграції України до євроатлантичних структур. Її створення – переконані члени Ліги – сприятиме розвитку громадянського суспільства, зміцненню стабільності та демократії в державі.

Створення Ліги є важливою ініціативою у галузі розвитку громадянського суспільства і має на меті забезпечити досягнення однієї з цілей щорічного Цільового плану Україна – НАТО на 2003 рік. Йдеться про заснування громадського інформаційного центру з метою популяризації ідеї євроатлантичної інтеграції України. Одним з основних завдань організації є поліпшення розуміння громадськістю відносин Україна – НАТО та підвищення обізнаності з діяльністю НАТО.

Вагому роль щодо формування Ліги «Україна – НАТО» відіграла Атлантична рада України – асоційований член Асоціації Атлантичного договору – організації, що прагне підтримувати діяльність НАТО та поширює інформацію з питань засновницького договору Альянсу. Консультативну та фінансову підтримку Лізі також надає Центр інформації та документації НАТО у Києві, який сприяє проведенню різних заходів організаціями, що входять до її складу. Хоча формально це не урядова ініціатива, все ж Ліга користується моральною та практичною підтримкою з боку Національного центру з питань євроатлантичної інтеграції, очолюваного радником Президента з питань національної безпеки Володимиром

Горбуліним. Зі свого боку Державний комітет з питань телебачення та радіомовлення забезпечує Лігу обладнанням та приміщеннями для проведення засідань.

Під час візиту до Києва лорд Робертсон виступив на церемонії заснування Ліги. Він зазначив, що для того, аби реалізувати своє прагнення інтегруватися до євроатлантичних структур, «Україна має трансформуватися... не лише шляхом реформування оборонного потенціалу, але й забезпечити економічне зростання та – понад усе – розвиток демократичних інституцій». Він наголосив, що «для досягнення успіху недостатньо лише проголошення намірів політичними лідерами та реформи у галузі безпеки та оборони. Для демократії, що розвивається, надзвичайно важливою є роль громадянського суспільства».

Генеральний секретар привітав створення Ліги «Україна – НАТО» та з приємністю відзначив той факт, що на засіданні були присутні чимало молодих людей. Він висловив думку про те, що перед Лігою стоять широкомасштабні завдання. «Старі уявлення та стереотипи холодної війни все ще властиві багатьом з ваших співгромадян. Отже, вам належить поширювати розуміння того, що інтеграція до євроатлантичних структур не означає втрати національної самобутності. Навпаки, це шанс для того, щоб свідома, суверенна Україна увійшла до співтовариства вільних народів».

Оборонна реформа

30 жовтня 2003 року у штаб-квартирі НАТО відбулося засідання Спільної робочої групи з питань оборонної реформи (СРГОР) на найвищому рівні. У ньому взяли участь представники 19 країн – членів Альянсу, семи країн, які отримали запрошення вступити до НАТО, та України. Проаналізувавши здобутки останнього року роботи, учасники засідання дійшли висновку, що СРГОР є ефективним механізмом подальшого розвитку відносин Україна – НАТО у галузі реформування структур безпеки та оборони в Україні. Її діяльність, а також неофіційні консультації міністрів оборони з питань оборонної реформи, проведені у Вашингтоні (округ Колумбія) у травні цього року, розглядалися як ключові

механізми, що сприяють досягненню цілей Плану дій Україна – НАТО.

Було проаналізовано програму заходів СРГОР у галузі оборонної реформи, зокрема, ініціативи, спрямовані на підвищення ролі цивільних кадрів у Міністерстві оборони України, реформування сектора безпеки загалом, щоб ефективніше долати негативні наслідки оборонної реформи та відповідати завданню боротьби з тероризмом. Учасники зустрічі також обговорили потребу виробити нормативно-правову базу співпраці між Україною та НАТО і у зв'язку з цим висловили сподівання на якомога скорішу ратифікацію угод з підтримки сторони, що приймає, та у галузі стратегічних авіаперевезень.

Серед найбільш суттєвих здобутків протягом 2003 року учасники засідання відзначили проведення в Україні усебічного оборонного огляду та підтримку з боку НАТО цього процесу, а також зусилля, спрямовані на реформування структур безпеки загалом. Це, зокрема, запланована реформа Прикордонних та Внутрішніх військ, а також розширення реформ у рамках СРГОР на усі види збройних сил та інші структури безпеки. До того ж учасники зустрічі привітали успішне завершення проекту Цільового фонду у рамках програми «Партнерство заради миру» (ПЗМ), внаслідок якого здійснено утилізацію 400 000 одиниць протипіхотних мін. Було також відзначено завершення аналізу технічних можливостей запровадження в Україні другого проекту із утилізації боєприпасів, стрілецької зброї та легкого озброєння.

Стосовно планів на 2004 рік учасники засідання ухвалили пріоритетні напрями роботи, а саме: продовження надання підтримки Україні щодо проведення оборонної реформи та реформи структур безпеки загалом, підсилення цивільного та демократичного контролю над Збройними силами України та подолання негативних наслідків оборонної реформи. Механізми, закладені у рамках Комісії Україна – НАТО та програми ПЗМ, будуть і надалі максимально використовуватися для виконання Робочого плану на 2004 рік.

Балтійський прес-тур

Невелика група українських журналістів мала нагоду ознайомитися з досвідом країн Балтії щодо процесу їхньої інтеграції до НАТО та Європейського Союзу. Це стало можливим під час прес-туру, організованого за сприяння Центру інформації та документації НАТО в Україні та на запрошення Міністерств закордонних справ Естонії, Латвії та Литви.

Прес-тур, у рамках якого журналісти відвідали столиці балтійських держав – Вільнюс, Ригу та Таллінн, тривав з 23 до 28 листопада 2003 року. Один з учасників групи, редактор телепрограми «Територія безпеки» Ігор Рудич поділився своїми враженнями від поїздки з «Новинами НАТО». У Литві його вразили слова представника МЗС країни про те, що «населення ніколи раніше не почувалося у такій безпеці, як тепер», коли безпека країни реалізуватиметься шляхом майбутнього вступу до Альянсу. Стосовно Латвії, у пана Рудича склалося враження, що основною рушійною силою євроатлантичної інтеграції країни було прагнення вступити до ЄС. На його думку, Естонія з її 12-відсотковим зростанням валового внутрішнього продукту та значними обсягами іноземних інвестицій є лідером у галузі економічного розвитку.

Як свідчить приклад трьох балтійських країн, однією з найважливіших у процесі інтеграції, на думку пана Рудича, є роль управлінських еліт та

ЗМІ, які впливають на формування громадської думки. Він говорить: «Якби українська еліта дотримувалася більш послідовного, позитивного шляху реформ, а українські ЗМІ об'єктивно інформували суспільство про ситуацію, що склалася у державі, і насамперед плекали в українському суспільстві віру й упевненість з питань євроатлантичної інтеграції, замість того, щоб поширювати комплекси та стереотипи, тоді Україна, безумовно, реалізувала б свій потенціал стати процвітаючою, безпечнішою, вільною, демократичною державою, відповідальною за свої дії. І у такий спосіб наблизилася б до своїх партнерів по НАТО та Європейському Союзу».

Економічний діалог

У рамках співпраці між НАТО і країнами-партнерами в економічній сфері сторони намагаються розвинути діалог та обмін досвідом між експертами з питань значення економіки для безпеки, включаючи укладання оборонних бюджетів та управління оборонними ресурсами, а також їхнє ставлення до макроекономіки й реструктуризації оборонного сектора.

У рамках діалогу з питань оборонної економіки НАТО надало Україні допомогу щодо втілення у життя кількох спільних економічних заходів, визначених щорічним Цільовим планом на 2003 рік. Серед них – організація засідання Спільної робочої групи з питань економічної безпеки у травні 2003 року, а також проведення двох засідань Економічного комітету під егідою Комісії Україна – НАТО, перше з яких відбулося у квітні, а друге – у жовтні. У жовтні 2003 року за сприяння НАТО у Києві був проведений Економічний симпозіум у рамках Плану дій Ради євроатлантичного партнерства (РЄАП). *(Читайте далі)*. У рамках щорічного ЦП-2004 подібні заходи будуть продовжуватися.

Співпраця між Україною та НАТО у галузі економічних аспектів безпеки відбувається у двох основних напрямках: установчий діалог та підготовка, перекваліфікація й заходи із соціальної адаптації.

Перший напрям зосереджено на питаннях, пов'язаних із оборонною економікою, економічною безпекою, економічних аспектах реструктуризації оборонно-промислового комплексу та економічних аспектах євроатлантичної інтеграції. У травневому засіданні Спільної робочої групи з питань економічної безпеки, присвяченому структурній перебудові оборонно-промислового комплексу України для цивільних потреб, взяли участь представники українських міністерств та установ. У рамках засідань Економічного комітету НАТО представники України регулярно інформують держави – члени НАТО щодо проведення заходів у галузі економіки. Під час останнього засідання у жовтні 2003 року перший заступник міністра економіки та з питань європейської інтеграції України пан Валерій П'ятницький поінформував членів Економічного комітету стосовно виконання внутрішніх економічних заходів відповідно до щорічного Цільового плану на 2003 рік. Він також висвітлив стан переговорів з питання вступу України до Світової організації торгівлі (СОТ) та розповів про останні ініціативи, спрямовані на досягнення відповідності українського законодавства принципам СОТ.

Другий вагомий напрям співпраці – це програми з перепідготовки звільнених військово-службовців. Відповідно до угоди, підписаної з Національним координаційним центром – структурою, що опікується питаннями соціальної адаптації військовослужбовців, які підлягають звільненню зі Збройних сил України, – НАТО фінансує та забезпечує проведення в Україні мовних курсів та навчання з менеджменту. Окрім того, у грудні Управлінням НАТО з економічних питань безпеки та оборони були проведені курси з оборонної економіки, у рамках яких розглядалося широке коло питань бюджетного процесу, починаючи від фінансового планування до фінансового аудиту. Курси прослухали майже 20 українських посадовців з кількох міністерств.

Економічний симпозіум

27 та 28 жовтня 2003 року у Києві проводився економічний симпозіум на тему «Економічні аспекти євроатлантичної інтеграції». У заході взяли участь понад 70 представників, серед них – 25 експертів із 16 країн-партнерів. Учасники заходу мали змогу обмінятися думками стосовно ситуації у галузі світової економіки, економічних перетворень та економічних аспектів оборони у контексті прагнення України інтегруватися до євроатлантичних структур.

Симпозіум у рамках Плану дій Ради євроатлантичного партнерства (РЄАП) на 2002 – 2004 роки був спільно організований Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України і Управлінням НАТО з економічних питань безпеки та оборони. Захід проводився під головуванням заступника міністра економіки та з питань європейської інтеграції України пана Андрія Березного та заступника помічника Генерального секретаря НАТО з регіональних, економічних та безпекових питань д-ра Патріка Ардуена.

Захід, у якому взяли участь провідні експерти, привернув значну увагу країн-партнерів, які прагнуть більш тісної інтеграції до євроатлантичних структур. Учасники обмінялися думками стосовно ситуації у галузі світової економіки та значення для економіки розвинутих та перехідних країн, а також обговорили питання, пов'язані з економічними перетвореннями та розвитком ринкової економіки. Значною мірою висвітлювалося також питання більш ефективного та раціонального управління оборонними ресурсами. У своєму завершальному виступі заступник міністра пан Березний наголосив на тому, що принципи ринкової економіки є однаково важливими як для нормального розвитку внутрішньої економіки, так і з точки зору ефективного та раціонального функціонування оборонного сектора.

Засідання міністрів НАТО

4 грудня 2003 року, відкриваючи своє останнє засідання Північноатлантичної ради як Генеральний секретар НАТО перш ніж наприкінці цього року залишити цю посаду, лорд Робертсон звернувся до міністрів закордонних справ країн – членів Альянсу з такими словами: «Це нове НАТО. Йдеться не лише про нових членів та нових партнерів, але про нові завдання, нові військові можливості, забезпечення реальної безпеки від Косова до Кабула».

Цього року регулярні піврічні засідання міністрів закордонних справ та міністрів оборони країн НАТО проводилися у штаб-квартирі Альянсу в Брюсселі протягом першого тижня грудня. Обговорення точилися навколо трансформації НАТО, що нині триває, з метою підготовки Альянсу до викликів та загроз, які чекають на нього у XXI столітті стосовно гарантування безпеки населення країн-членів, звідки б вони не походили. Вони також видали настанови стосовно того, що має бути зроблено напередодні Стамбульського саміту у червні 2004 року, та проаналізували поточні операції.

Було ухвалено важливе рішення щодо поступового розширення зони відповідальності МССБ поза межі Кабула відповідно до резолюцій Ради Безпеки ООН, зокрема шляхом тимчасових розгортань для виконання конкретних завдань, якщо це не обтяжуватиме здійснення місії власне в Кабулі.

Представники країн – членів Альянсу також погодилися здійснити поступове скорочення Стабілізаційних сил (СФОР) на території Боснії та Герцеговини, чисельність яких має утримуватися на рівні, достатньому для виконання функції стримування і до червня наступного року має становити 7000 осіб. Вони також обговорили можливе припинення місії наприкінці 2004 року та започаткування нової місії під проводом ЄС, але за підтримки НАТО. Щодо Косова було вирішено, що присутність сил КФОР досі залишається необхідною. Втім, міністри привітали пропозиції стосовно можливої дати проведення аналізу прогресу, досягнутого у Косові, щоб визначити, наскільки успішно відбувається досягнення міжнародних стандартів. Це буде важливим чинником визначення майбутнього статусу Косова.

Міністри оборони також приділили увагу вдосконаленню оперативного потенціалу НАТО та придатності збройних сил до застосування. Кілька країн приєдналися до ініціативи Норвегії у галузі розвитку ключових аспектів військового потенціалу. Було також оголошено про початкову боєготовність новоствореного багатонаціонального батальйону з питань захисту від хімічної, біологічної, радіологічної та ядерної зброї. *(Читайте далі).*

Очікується, що однією з ключових тем під час майбутнього Стамбульського саміту стане поглиблення партнерських відносин НАТО.

Ініціативи у галузі трансформації

Влітку були започатковані дві ключові ініціативи НАТО, що являють собою визначні кроки у галузі військової трансформації, яка спрямована на те, щоб забезпечити Альянс знаряддям для реагування на нові виклики у галузі безпеки. Було відкрито Об'єднаний центр ведення війни, а новий багатонаціональний батальйон з питань захисту від хімічної, біологічної, радіологічної та ядерної зброї досяг початкового рівня боєготовності.

Під егідою нещодавно заснованого Об'єднаного командування НАТО з питань трансформації 23 жовтня 2003 року було відкрито новий високо-технологічний Центр ведення війни, який розташовано у Ставангері (Норвегія). Центр проводитиме випробування військової техніки та тактичні дослідження, долучатиметься до розробки військових доктрин НАТО та підготовки сил до нових місій. Його основним завданням буде здійснення підготовки особового складу збройних сил з країн НАТО та країн-партнерів для проведення спільних операцій.

Виступаючи на церемонії офіційного відкриття Центру, Верховний головнокомандувач НАТО з питань трансформації адмірал Джамбастіані заявив: «Коли йдеться про трансформацію, ми не говоримо виключно про придбання нових технологій, або нових систем, або нових платформ. Насправді, найшвидший шлях забезпечити розвиток військового потенціалу – це змінити наше мислення, організацію та культуру, ухваливши нові структури, вдосконаливши методи підготовки, взявши на озброєння нові доктрини та виховавши нових лідерів».

1 грудня новий багатонаціональний батальйон з питань захисту від хімічної, біологічної, радіологічної та ядерної зброї досяг початкового рівня оперативної готовності. Церемонія його офіційного введення в дію була проведена 3 грудня у штабі батальйону у м. Ліберець у північному районі Чеської Республіки. Нині до складу батальйону входять підрозділи з 13 країн, а саме: Бельгії, Канади, Чеської Республіки, Угорщини, Італії, Норвегії, Польщі, Португалії, Румунії, Іспанії, Туреччини, Великої Британії та США. Створення батальйону стало ще одним кроком стосовно вдосконалення потенціалу відповідно до Празького зобов'язання у галузі вдосконалення потенціалу, ухваленого лідерами країн – членів Альянсу під час Празького саміту 2002 року. Протягом року проходитимуть регулярні тренування батальйону, і очі-

кується, що вже у липні 2004 року він буде цілком боєздатним і готовим брати участь в операціях НАТО.

Новий Генеральний секретар НАТО

На початку 2004 року посаду Генерального секретаря НАТО обійме Яап де Хооп Схеффер, який раніше був міністром закордонних справ Нідерландів, заступивши на цій посаді лорда Робертсона.

У заяві, оприлюдненій 22 вересня 2003 року, коли було ухвалено рішення щодо наступника, лорд Робертсон привітав його з призначенням, сказавши: «Яап зробив блискучу кар'єру політика і дипломата, що робить його ідеальною кандидатурою на цю посаду. Серед багатьох посад на дипломатичній ниві Яап працював у штаб-квартирі НАТО, отже, він чудово розуміє, як функціонує НАТО. У ролі міністра закордонних справ він неодноразово вражав своїх колег судженням та розумінням речей. Виконуючи роль чинного Головуючого ОБСЄ, він заслужив репутацію професіонала, відомого своєю відвертістю».

Де Хооп Схеффер сказав, що призначення на цю посаду – велика честь для нього, а також «висловлення високої оцінки конструктивної ролі Нідерландів як з точки зору зміцнення трансатлантичних відносин, так і у плані розвитку Європейської політики безпеки та оборони – невід'ємної складової частини точної політики Альянсу з питань безпеки».

Він віддав належне Генеральному секретареві, якого заступає на посаді, сказавши, що «перебирає на себе управління ефективною організацією найвищого гатунку, яка готова протистояти викликам у галузі безпеки у XXI столітті».

Біографія

Яп де Хооп Схеффер народився в Амстердамі у 1948 році, закінчив Лейденський університет, потім служив у Королівських Військово-повітряних силах. У 1976 році звільнився в резерв. Згодом, у період з 1976 до 1986 року працював у Міністерстві закордонних справ – спочатку на посаді помічника речника, а потім був відряджений до посольства Нідерландів у Аккрі (Гана), де працював з 1976 до 1978 року. Пізніше протягом двох років, аж до 1980 року працював у складі Постійної делегації Нідерландів при НАТО, де опікувався питаннями оборонного планування. Після цього він повернувся до Гааги і був особистим секретарем у чотирьох міністрів закордонних справ. У 1986 році він звільнився з Міністерства і розпочав політичну кар'єру.

У червні 1986 року його було обрано до Палати представників Генеральних штатів (Парламенту Нідерландів) від Християнсько-демократичного альянсу (ХДА). Він став офіційним речником партії з питань зовнішньої політики та членом постійних парламентських комітетів з питань юстиції, у європейських справах та з питань оборони. У період з 1986 до 1994 року він був членом парламентських асамблей Ради Європи та Західноєвропейського Союзу, а з 1994 до 1997 року – членом Північноатлантичної асамблеї, нині відомої як «Парламентська асамблея НАТО».

3 грудня 1995-го він був заступником, а з березня 1997 року – керівником фракції ХДА – на той час найбільшої опозиційної парламентської фракції. У жовтні 2001 року він залишає посаду голови фракції, обравши натомість пост головуєчого Постійного комітету Палати представників у закордонних справах, яку обіймав до травня 2002 року. У липні 2002 року його було призначено міністром закордонних справ Нідерландів. На цій посаді він був чинним Головуючим ОБСЄ протягом 2003 року, коли Нідерланди головували у цій організації.

Військові питання

Радикальна зміна командної структури НАТО

Віце-маршал авіації Ендрю Веленс пояснює, чому командна структура НАТО змінюється під впливом вимог безпеки у XXI столітті.

На Празькому саміті 2002 року керівники Альянсу взяли на себе зобов'язання трансформувати НАТО. Зокрема, вони вирішили вдосконалити військову систему командування і зробити її «простішою, ефективнішою, результативнішою і мобільнішою командною структурою, яка відповідатиме оперативним вимогам усього спектра місій Альянсу». Сім місяців по тому, після інтенсивної роботи Військового комітету, Групи вищих посадових осіб з країн – членів Альянсу і Стратегічних командувань, переглянута організація командування була узгоджена міністрами оборони країн – членів НАТО. Нова командна структура НАТО знаменує собою, вірогідно, найважливішу подію у розвитку військової організації Альянсу з моменту його створення понад 50 років тому.

Існування комплексної структури військового командування й управління продовжує відрізняти НАТО від інших багатонаціональних військових організацій. Повною мірою функціонуюча у мирні часи, командна структура НАТО дає можливість Альянсу виконувати повний спектр військових операцій, від дрібних миротворчих завдань до широкомасштабних операцій високої інтенсивності. Не менш важливо те, що вона слугує необхідною основою для такої діяльності. До неї належить не лише розробка спільних (багатонаціональних) і об'єднаних (загальновійськових) доктрин, процедур і планів проведення операцій, а й ключові елементи, які забезпечують силам країн – членів Альянсу і країн-партнерів можливість діяти спільно в справді інтегрований спосіб. Тобто командна структура НАТО дає можливість скласти з розрізненого набору людей і устаткування, запропонованих багатьма різними країнами, єдиний інтегрований і ефективний інструмент, здатний виконувати місії будь-якої складності.

Нова командна структура НАТО приходить на заміну командній структурі, яка під час запровадження у 1999 році вважалась великим

кроком уперед. Командна структура НАТО 1999 року була розроблена Альянсом на основі першого досвіду по закінченні холодної війни для виконання спектра місій, який постійно розширювався. Зокрема, це стосувалось миротворчих операцій; розвитку концепції Багато-національних об'єднаних оперативно-тактичних сил (BOOTS); розвитку зв'язків зі стратегічними партнерами і сприяння розвитку власне Європейської системи безпеки та оборони. Як і раніше, вона ґрунтувалась головним чином на географічному розподілі відповідальності, за яким зона відповідальності Альянсу була поділена між двома Стратегічними командуваннями з широким колом схожих завдань: Командуванням об'єднаних збройних сил НАТО в Європі (ACE) і Командуванням об'єднаних збройних сил НАТО в Атлантиці (ACLANT). Стратегічним командуванням були підпорядковані сім штабів другого рівня управління. Командування об'єднаних сил НАТО в Європі також мало у своєму розпорядженні третій рівень управління з 11 штабами, кожен з яких мав свою географічну прив'язку. Воно було поділено на регіони: Командування об'єднаних збройних сил НАТО в Північній Європі (AFNORTH) і Командування об'єднаних збройних сил НАТО в Південній Європі (AFSOUTH), кожне з яких включало в себе командування ВПС і командування ВМС, а також об'єднані суб-регіональні штаби (три у Північному регіоні і чотири у Південному). Командування об'єднаних збройних сил НАТО в Атлантиці було поділено на три регіони: Командування об'єднаних збройних сил НАТО в Східній Атлантиці (EASTLANT), Командування об'єднаних збройних сил НАТО в Західній Атлантиці (WESTLANT) і Командування об'єднаних збройних сил НАТО в Південній Атлантиці (SOUTHLANT), та два ударних командування – Ударний флот в Атлантиці (STRIKFLTANT) і Командування об'єднаними підводними силами в Атлантиці (SUBACLANT). Командна структура НАТО 1999 року складалась з 20 штабів, що, до речі, було значно менше ніж попередні 65 і стало важливим кроком уперед.

Однак досить скоро стала очевидною необхідність подальшого організаційного розвитку. Зростання безпеки території Альянсу зменшило потребу у статичній обороні, а значно активніший підхід НАТО до врегулювання кризових ситуацій потребував посилення мобільності, гнучкості, здатності швидко реагувати і потужності (тобто

рівня, до якого штаб здатний здійснювати операції, користуючись тільки своїми ресурсами, які були в його розпорядженні в мирні часи). З цим було пов'язане визнання того, що НАТО має сфери своїх інтересів за межами традиційної зони відповідальності. Реструктуризація збройних сил (зокрема, створення сухопутних і морських штабів високого рівня готовності), розвиток відносин з Європейським Союзом і необхідність ліквідувати відставання європейських членів Альянсу від США у плані військових можливостей також вимагали внесення змін. Водночас зростання бюджетного тиску і дефіциту особового складу потребували впровадження інституційної реформи. Усе це було радикально підсилено зміною

Нова командна структура НАТО знаменує собою, вірогідно, найважливішу подію у розвитку військової організації Альянсу з моменту його створення

стратегічних підходів внаслідок подій 11 вересня, наступної за цим участі НАТО у «війні з тероризмом» під проводом США та дедалі більшою стурбованістю з приводу загрози розповсюдження зброї масового знищення. Саме кульмінація впливу усіх цих факторів привела до Празького саміту, що став важливою віхою в розвитку Альянсу. Перетворення празьких рішень у нову командну структуру означало майже повний відхід від попередніх організаційних підходів і спрямувало розвиток НАТО по більш амбіційному шляху, ніж будь-коли раніше в історії цієї організації.

Функціональність замість географії

В основі такої організаційної метаморфози лежить концепція функціонального, а не географічного підходу до організації командної структури Альянсу. Географічний підхід до організації в будь-якому контексті несе з собою небезпеку розпорошення тому, що кожна організаційна одиниця прагне розвивати свої «окремі» можливості. Це призводить до широкомас-

штабного функціонального дублювання і марнування ресурсів. Більше того, паралельні штаби мають тенденцію до вироблення своїх позицій з різних питань і примирення таких позицій часто потребує часу і зусиль, а вартості не додає. На противагу цьому функціональні підходи до організації допомагають забезпечувати інтеграцію, гармонізацію і єдність. Вони запобігають зайвому дублюванню і повторенню в організації, спрощують робочі потоки, зосереджують і прискорюють дії штабів. Це, у свою чергу, дозволяє виконувати значно більші обсяги роботи меншою робочою силою. Під час холодної війни, коли умови були статичними, а комунікації обмеженими, функціональний підхід до організації командування в НАТО був непрактичним. Однак у сьогоdnішньому, набагато більш динамічному, рухливому і свідомо обмежених ресурсів стратегічному середовищі, в якому реальною є захищена, глобальна, масова передача даних у реальному часі, такий підхід є необхідний.

Використовуючи функціональний підхід до втілення структури, ухваленої в Празі, НАТО виконало фундаментальне переорієнтування, раціоналізацію і перерозподіл своїх військових завдань в умовах нового клімату безпеки. Як і командна структура 1999 року, командна структура НАТО 2003 року побудована навколо двох стратегічних командувань. Але на цьому й закінчуються спільні риси. Усі оперативні функції НАТО зосереджені в одному стратегічному командуванні – Оперативному командуванні об'єднаних збройних сил (АСО) – яке відтепер відповідає за усю зону впливу НАТО. Але у швидкозмінному світі недостатньо зосереджуватись лише на «зараз і тут», важливо дивитись у майбутнє. За це відповідає Командування з питань трансформації об'єднаних збройних сил (АСТ), яке очолює військові зусилля з трансформування Альянсу. На практиці розподіл функцій не такий чіткий, як пропонує це просте узагальнення. Справді, можливості обох стратегічних командувань інтегровані й нерозривно взаємопов'язані. Стратегічні командування поділяють відповідальність за керівництво, але майже з будь-якого питання або завдання одне з двох стратегічних командувань є провідним, а друге діє на його підтримку. Спеціальній робочій групі було доручено розробити організаційну систему цього радикального функціонального розподілу, адаптувавши до військових потреб передові методики

Інавгурація нового командування: Об'єднане командування з питань трансформації виконуватиме керівну роль у трансформуванні військової складової Альянсу (© НАТО)

перегляду бізнес-процесів, запозичені з найкращих промислових і комерційних зразків. Робоча група через шість місяців виробила вимоги до внутрішніх структур і кадрів для практично усіх нових елементів нової командної структури НАТО. Результатом цього буде набагато раціональніший розподіл завдань як між стратегічними командуваннями, так і всередині них, справді інтегрована структура двох стратегічних командувань і значне скорочення штатів, особливо високого рівня.

На перший погляд Оперативне командування нагадує свого головного попередника – Командування об'єднаних збройних сил НАТО в Європі. У ньому залишається три рівні управління; воно буде розташоване на території Верховного командування об'єднаних збройних сил НАТО в Європі (SHAPE) в Монсі, Бельгія, і буде керуватись Верховним головнокомандувачем об'єднаних збройних сил НАТО в Європі (SACEUR). При цьому згадування Європи тепер означатиме, що воно розташоване саме в Європі й має більш широку географічну сферу відповідальності, а не функціонує тільки для Європи. Більше того, радикальний перерозподіл функцій між рівнями управління дуже відрізняє Оперативне командування від Командування об'єднаних збройних сил НАТО в Європі.

За нових умов головна увага SHAPE зосереджена на стратегічних порадах «вгорі», в штаб-квартирі

НАТО, і стратегічному керуванні «внизу», штабами другого рівня управління АСО. Це означає важливий крок уперед, усуваючи двозначність, яка виникла у 1995 році, коли операція ІФОР у Боснії та Герцеговині контролювалась безпосередньо з Монса. SHAPE буде тепер керувати трьома новими «оперативними» штабами другого рівня управління, які відповідають за контроль над усіма майбутніми операціями Альянсу. Це два загальновійськових командування у Бранссумі, Нідерланди, і у Неаполі, Італія, а також об'єднаний штаб у Лісабоні, Португалія. Кожне загально-військове командування повинно бути здатним здійснювати повний спектр операцій Альянсу, включно із забезпеченням сухопутних штабів БООТС. На протипагу цьому об'єднаний штаб, більш обмежений, але потужний, буде зосереджений на управлінні БООТС із морської бази. Принцип функціональності був застосований також до шести штабів родів військ третього рівня управління, підпорядкованих АСО, по два для ВПС, сухопутних сил і ВМС в Ізмірі, Туреччина, Рамштайні, Німеччина, Мадрид, Іспанія, Гейдельберзі, Німеччина, Неаполі, Італія, і Нортвуді, Велика Британія, відповідно. Ці штаби родів військ забезпечують гнучкі можливості високоякісного управління у відповідних сферах, і будь-які з них можуть бути використані штабами другого рівня управління.

Функціональна раціоналізація в Оперативному командуванні виходитиме далеко за межі основних організаційних блоків і буде типовою для усієї організації. Усі штаби АСО перейдуть на розподіл штабних обов'язків і організаційну структуру за так званим «кодом J», що забезпечить взаємну сумісність, спростить робочі потоки між різними рівнями управління і дасть змогу кожному спиратись на знання інших. Це здійснить найбільший вплив на SHAPE, який зараз не організований за «кодом J». Функціональність доведена до найнижчого рівня управління, що привело до скорочення особового складу SHAPE і значного посилення потужності оперативних штабів.

Трансформація

Вірогідно, найбільшою окремою оперативною ініціативою є створення Сил швидкого реагування НАТО (NRF). Маючи у своєму розпорядженні майже бригаду сухопутних військ і відповідні повітряні та морські компоненти, Сили швидкого

реагування НАТО створюються для забезпечення Альянсу безпрецедентними можливостями реагування на кризові ситуації. Керовані з мобільного штабу Об'єднаних оперативних тактичних сил, Сили швидкого реагування НАТО дадуть змогу миттєво відреагувати на ситуацію і врегулювати кризу ще на ранніх етапах її розвитку. Якщо цього не вдасться зробити, Сили швидкого реагування НАТО після розгортання можуть «перерости» у значно більші й потужніші БООТС у разі необхідності. Більше того, вимагаючи від підрозділів країн – членів Альянсу вищого рівня мобільності й реагування, а також збільшення військової потужності в багатьох сферах, Сили швидкого реагування діють як провідник трансформації НАТО. Внаслідок цього до розвитку цих сил залучені обидва стратегічні командування.

Трансформація кидає потужний виклик Альянсу. Хоча головним завданням трансформації є прискорення розвитку оборонних можливостей та сумісності в Альянсі, вона набагато амбіційніша у сенсі масштабу, обсягів і темпів, ніж будь-яка подібна програма в історії НАТО. Розвиваючи концепцію трансформації як відправної точки, Альянс скористався моделлю американського Об'єднаного командування родів військ (USJFCOM), яке було двигуном внутрішніх перетворень збройних сил США. На основі цього НАТО визначило п'ять головних «стовпів» трансформації: стратегічні концепції; розробка доктрини і політики; вимоги, можливості, планування й впровадження; спільні й об'єднані майбутні можливості, дослідження й технологія; спільні експерименти, навчання й оцінка; спільна освіта й підготовка.

Перші чотири мають опрацьовуватись спільно з метою визначення, розробки і документування трансформаційних концепцій і стратегій. Другий — буде засобом впровадження вибраних трансформаційних концепцій, в той час як четвертий і п'ятий будуть координувати і впроваджувати результати решти «стовпів» у навчання і тренування. Трансформація НАТО не буде одноразовою подією, це буде поточний процес, спрямований на те, щоб Альянс постійно знаходився «на передовій».

Звідси і значення спеціального командування, відповідального за те, щоб очолити ці зусилля.

Друге стратегічне командування, Командування з питань трансформації об'єднаних збройних сил НАТО, розташоване у США, в Норфолці, Вірджинія. Це не тільки допомагає підтримувати міцний трансатлантичний зв'язок, але й дає змогу безпосередньо контактувати з USJFCOM, яке розташоване поряд. Абсолютно нова організаційна структура, яка складається з чотирьох головних елементів, була розроблена для того, щоб допомогти Командуванню з питань трансформації надавати підтримку різноманітним стовпам трансформації. Елемент стратегічних концепцій, політики і вимог здійснюється частково новим штабним елементом АСТ в Європі. Спільна розробка концепцій – другий основний елемент АСТ – буде зосереджений в Об'єднаному центрі бойових дій в Ставангері, Норвегія, пов'язаному з Об'єднаним центром аналізу і вивчення досвіду у Монсанто, Португалія, і Об'єднаним центром підготовки збройних сил у Бидгощі, Польща. До елементу майбутніх можливостей, досліджень і розвитку належить Центр підводних досліджень у Ла Спеції, Італія, який також пов'язаний з іншими національними та міжнародними дослідницькими установами. Передбачається також створення в Греції Навчального центру операцій з впровадження морської блокади, пов'язаного з АСТ. Останній елемент – освіта – включає в себе Оборонний коледж НАТО в Римі, Італія; Школу НАТО в Обераммергау, Німеччина, і Школу зв'язку та інформаційних систем НАТО в Латині, Італія. Кожен з цих елементів буде інтегрований у головну організацію в Норфолці, Вірджинія. У такий спосіб вони будуть пов'язані з органами і агенціями НАТО і різними національними «центрами вдосконалення», задіяними до забезпечення трансформації Альянсу і USJFCOM.

Прискорення змін

Головним критерієм успіху нової командної структури НАТО буде швидкість, з якою вона почне функціонувати, тому імплементація йде прискореними темпами. Командування з питань трансформації та Оперативне командування були офіційно відкриті 19 червня і 1 вересня 2001 року відповідно. 19 червня також відбулося переведення колишнього оперативного штабу Командування об'єднаних сил НАТО в Атлантиці до (тодішнього) командування Об'єднаних збройних сил НАТО в Європі й передача школи НАТО в підпорядкування Командуванню з питань

трансформації. Це були найпростіші аспекти надзвичайно важкого завдання. Треба закрити багато штабів, що входили до командної структури НАТО 1999 року, і водночас необхідно створити низку абсолютно нових організацій, при цьому деякі з них створюються «з нуля». Масовий перерозподіл функцій спочатку буде здійснюватись через спільну діяльність різних штабів, коли будуть мінятися ланцюги управління, а люди залишатимуться там, де вони зараз перебувають. Використання персоналу, відрядженого за схемою «добровільного внеску країн-членів», допоможе заповнити прогалини, але завдання завершити перехід до нової командної структури НАТО за три роки залишається дуже складним. Зрештою, відбудеться поступова міграція особового складу в межах різних штабів і між ними. Як і у будь-якої іншої організації, головний ресурс НАТО – люди, і робиться усе можливе для того, щоб пом'якшити перехід і звести до мінімуму проблеми, які виникнуть внаслідок такої докорінної реорганізації.

Той факт, що усе це має бути зроблене не підриваючи спроможності НАТО виконувати поточні операції (такі як СФОР, КФОР та ІСАФ IV) і продовжуючи підтримувати подальші ініціативи партнерства й інтеграції семи нових членів, вказує на масштаб завдання, яке Альянс поставив перед собою. Це завдання реалістичне і обов'язкове. Якщо НАТО збирається залишатись впливовою організацією, вона повинна встигати за міжнародними потребами безпеки і оборони, що швидко змінюються. Як єдина міжнародна організація, здатна виконувати повний спектр військових операцій, вона відіграє унікальну роль у гарантуванні безпеки, роль, яка з часом стане ще більш важливою, ніж сьогодні. Ця роль корисна не тільки країнам – членам Альянсу та його партнерам, а й усьому міжнародному співтовариству, бо вона забезпечує ефективну взаємодію підрозділів з багатьох країн. Але це можливо тільки тоді, коли і організація, і країни, з яких вона складається, повною мірою виконують завдання з трансформації. Тим часом обидва стратегічних командування важко працюють над забезпеченням найшвидшого переходу до нової структури і найшвидшої появи її плодів.

Цю статтю було вперше опубліковано у щоквартальному Інтернет-виданні "НАТО Ревю", яке ви можете знайти українською мовою за адресою: www.nato.int/review

НАТО почало випуск брошур, які висвітлюють практичну співпрацю між Альянсом та країнами-партнерами. Деякі з них перекладаються українською мовою, як, наприклад, «Запобігання повеням в Україні» та «Віртуальний шовковий шлях» (проект із надання супутникового доступу до мережі Інтернет для наукових та дослідницьких колективів у країнах Південного Кавказу та Центральної Азії). Незабаром буде видано «Знищення протипіхотних мін в Албанії».

Пропонуємо диски, на яких міститься англійська та українська версії «Довідника НАТО», а також англійська, українська і французька версії «Плану дій Україна – НАТО» й випуски часопису «НАТО Ревю» за 2002 – 2003 рр.

НАТО розпочало видання серії брошур «Брифінг НАТО», які висвітлюють актуальні питання діяльності Альянсу. Українською мовою було видано два брифінги: стосовно операції під проводом НАТО в Афганістані та щодо досвіду НАТО у галузі врегулювання криз.

«Хроніка НАТО» (NATO Update) – це щотижневий електронний видання, яке публікується на веб-сторінці НАТО і має на меті у стислому вигляді висвітлювати події та заходи, що відбуваються в НАТО.

Українську версію ви можете знайти за адресою:
<http://www.nato.int/docu/update/index.htm>

«Новини НАТО» – щоквартальне видання, яке має на меті висвітлювати перебіг співробітництва між Україною та НАТО паралельно з актуальними темами НАТО. Статті, що тут друкуються, не обов'язково представляють офіційну позицію або політику НАТО загалом або урядів окремих країн-членів.

Редактор: Вікі Нільсен, факс: + 32 2 707 4579

Видається Відділом громадської дипломатії штаб-квартири НАТО В-1110, Брюссель, Бельгія.

© НАТО